

nap alatt Balukba, a' cairoi kikötőbe, érkezett. Ott, a' hercegnék közel megérkezésétől tudósítván, a' kiszállás helyén váró *Bassam* bey general kíséretével, az alkirály nevében átvéendő 's Ibrahim basa' palotájába, mely elfogadására fel volt készítve, vezetendő; már tiszteletű is állott előtte. Ibrahim basa' palotájának odaengedése oly kiüntetés, melyben mostanig még egy európai utazó sem részesült, valamint még egy ily magas rangú utazó sem jelent meg Egyiptomban.

A' mart. 3-diki *Journal de Smyrne* következő híreket foglal magában Baitróból febr. 14-dikéről. *Mehmed Ali* parancsot ad, Aruan' tartományában, Damascus táján, a' druzoknál üljözöket szedni; de e' tartomány' lakosai, az ezelőtti hasonló esetekben Syria' más tartományaiban véghez vitt kegyetlenségek által elkésztetvén, eltekintek, az u'ljözöketnek makacsul ellenszegülnek. *Mehmed Ali*nak e' vidéken levő parancsnoka e' szerint azt hívő, hogy erőszakhoz kell folyamodnia, 's két ezreddel utra indult a' makacsod druzok ellen. A' hegyalók, kik e' megtámadásra készen voltak, az egyiptomi csapatokat egy hegyzsrólaliba csalák, mely a' sivataggal határos, és ez erős helyzetben nagyobb részüket felkötözik. Az egyiptomi katonák' száma, kik e' verődülésben elveszték, még nem tudatik; annyi bizonyos, hogy a' general, ki a' táborat vezérelte, és ezredeseinek egyike az elesetek közt maradtak. — Egy más összecsúszás is történt *Mehmed Ali'* katonasága és a' Siras-tartománybeli arabok közt a' holt-tengeren túl, mint hogy ez utóbbiak az egyiptomi basának 8 — 10,000 üljözöt adni vonakodtak. *Mehmed Ali* e' híreket hallván *Achmed basa* hadminiszterét sietve Syriába küldé, egyszersmind 10,000 ember rendelt az itt levő hadsereg' erősítésére. Azonban Alexandriából Trieszten keresztül érkezett újabb tudósítások szerint (mart. 4-dikéről) az egyiptomiak *Achmed basa* alatt Syriában nagyon megverettek. —

Egyveleg.

A' múlt 1837 évben a' Duna' Sulina-torkolatán 1300 hajó ment keresztül. Ezek között 152 orosz, 90 ausztriai, 501 török, 19 angol, 81 indiai, 130 sardíniai, 289 görög, 16 oláh, 2 franczia, 1 porosz- és 1 moldvaországi hajó volt.

Uj-yorki lapok szerint febr. 26-dikáról, melyeket „Formosa” hajó, hozott Havrebe, említett hónap' 24-dikén párviald történt *Cilley* ur, Mainel, és *Graves* ur, Kentucky státusbeli congressusagok közt, 100 yardnyi távolságra golyópuskákkal, melyben az első a' harmadik lövése eltaláltatott és halva rogyott le. E' szerencsétlen párvialdala okot egy szóvala adott.

Magyar hírlapok' heti szemléje.

Mart. 18 — 25.

A' „*M. Szion*” e' heti számaiban legkitűnőbb cikkeik: „Az egyházi tudományok' alapjai” és a' „*Gúsmics* Izidor apát által kiadott „*Zsoltárok*” bírálat.

Az *Athenaeum*' 21-dik számában egy igazán filosófusi szellemben és igen szerencsés tudománynyelvvel írt barátságos kérelem foglaltatik „*Hegelt* követő honfiainkhoz.” Az író sajnálatunkra nem nevezi meg magát. Egyébiránt részünkről inkább szerettük volna, ha a' szerző egyenesen támadja meg Hegel' rendszerét, melyben, valamint minden hozzá hasonló, synthetis' utján, pusztá eszmékből, teremteni akarólag összerakott filosófusi rendszereknél a' *petitio principii* és az álokozódásnak minden egyéb hibáit kimutató, oly gyakori elmulasztások

mint a' szerző, nem lehet igen nehéz. — Utóbb a' „*Játekos*” krónika” cím alatt egy szándékolt igazolást olvassuk a' m. színhazi igazgatóság' egyik minapi jelentésének; de mely oly híg és félrevaló, hogy a' szerző ugyanazt sújta legjobban, ki igazolni akar. Azt i. i., hogy a' nevezett igazgatóság a' m. színházról „csak azon tudósításokat isméri a' akaria hiteleseknek tekintetű, melyek a' hírlapokban a' színház igazgatóság' neve' aláírásával közöltetnek.” azzal akaria helyeselné, hogy hiszen „ha a' közönség az igazgató' nevével alá nem írt cikkeket is hiteleseknek akaria tekinteni, ám lássa; de az igazgatóság ezt nem akaria.” Kétségkívül hiszen éppen az a' kérdés, mit higyen a' közönség, és mi igaz; nem pedig, mit hisz vagy akar hitetni az igazgatóság. Mar pedig, hogy a' közönség a' m. színházról azt és csak azt higye „az igazgatóság” szerkezetét a' belső dolgait illetőleg is, mennyiben ezek az ügyre befolyának, mi alatt az igazgatóság neve áll; ezt ugyan sohasem fogja a' funforgó hirdemény által elérni az igazgatóság; mert nincs ember, ki ne tudná, hogy a' testületek által kiadati szókolt hívatások jelentések, csak azt tudják a' közönséggel, mit akar a' testület, hogy ez dolgaival higyen, nem pedig mindig csak a' színházszagot; sőt hogy gyakran éppen ellenkezője igaz és hiendő annak, mit a' hívatások tudósítást hirdet. Ez utóbbiak csak folytonos hiség és teljes nyilvánosság által juthatnak idővel köz hittele. Ezek így levén, mit akart tehát ama' hirdemény? Késégkívül vagy sokat, vagy semmit; azaz vagy azt akaria mondani, hogy a' magyar színház felől csak azon tudósítások hívatások, melyek alatt az igazgató' neve áll, mit hiszen mindenki tud; vagy pedig idő és teljes nyilvánosság előtt keltetett több sőt szinte egyedül hitelt és tekintetelt az igazgató' hivatalos jelentésének arroganciája s ennyiben a' privát tudósítások' hitelességének derengélt. Ez a' szellem és tendencia vala az, mely többektől s jelesül a' *Szécsadunkban* is megrovott.

A' *Figyelműzében* bírálatok foglaltatnak a' folyó évi Tüd. Gyűjtemény' 150 kütletéről; *Lemouton* népi könyvtárának 150 fizetéről; *Bano*' Természettudomány (berekesztés) és *Bonaparte* Luczián' emlékiratairól. Ezek közül legutóbb (velős) rövidséggel és a' plomb-al van írva a' „népi könyv” *Schedel* Ferenczről. Általában és *Schedel* urat a' magyar literatura' leggyűszőbb s legjelesebb *protocollatjának* tartom. Az a' biztos, fűrgő kéz, melyly a' legkülönbemű elmeternéket, bármily számosan gyűljenek is össze, mindeniket a' maga helyére hejria és besorozza; azon biztos, éles szem, melynek figyelmét a' magyar literatura' akarmely ágában a' legkisebb termék is alig kerül ki; és ama' hűdég, érzékellen szív, melyly a' sokszor egy vastag és sok fáradságba került kötetek velejét egy pár sorba sorítja össze, 's ha a' dítáló éssz ugy akaria, néha egy zsendülő literatúri pályát elkeserít, kérelhetlenül keresztülmetsz, vagy egy már jobbra megfuttatott néhány sorral egészen eltemet: mindezek neki, mint *protocollatjának*, dicseretére és ajánlatára valának; de ennél többet és jobbat tőle ne is várjunk. Ő művész nem, ehhez nincs génieje; szakutód nem, ehhez nincs mélysege; műbíró nem, ehhez nincs részrehajlatlansága. Legtöbbsz egy igen használatos magyar historia' literatúráj' fogunk idővel tőle kaphatni; 's ez sok és jó, de minden is. Szándékolt mondom: magyar. historia' literatúráj', mert Sch. ur minden említett tehetéseit csak ennek, vagy ennél még kisebbnek köréhez látszanak mérve lenni. A' német literatura' áttekintésében, például, sokkal erősebb és azellemibb nála dr. *Balogh* Pál; az angol, franczia 's a' régi classica literatúrában Sch. ur még gyengébb. Egyébiránt nagy szerencsétlensége még Sch. urnak *niut írának* az, hogy tonusában bizonyos, kiállhatatlan önteltség (suffisance) és egy visszatoló szeretlenséggel uralkodik, melyek miatt őt író és olvasó nem könnyen kedvel. — Mindezekből a' *Figyelműzében*, mely jobbra az a' tollából vagy kezéből veszi cikkelyt, azt tartom, könnyű lesz következtetést, még pedig nagy részben *kedvezőt*, huzni; azért most még csak azon alázatos kéresem van, méltóztatnék Sch. ur szókolt őszintesége és részrehajlatlansága szerint megmondani: miért nincs a' *Figyelműzében* utolsó számaiban *Kanoss* ur, „Természet” című folyóirata, mely egy hét múlva már meg fogott indulni, csak egy szóval is említve, holott ugyanazon számokban megemlített *Kazinczy* Gábornak szörnyeteges Malvinája, mely nyilvánlót helyrőlől sohasem fog egészen látni; egy franczia hírlap, melyből Pesten még csak ál-mondoztak? Vél e' Sch. ur, hogy e' kis és ártatlan gonoszság

és szándékos reticencia jó vétfog nemely fiatal literatúrákban csinálni? vagy azt várta talán, hogy *Kanoss* ur, mulatványos-vel kezében, *személyesen* jelenjen meg nála 's így Sch. ur megjelendésére? — En azt hiszem, kinek *hírlap* van kezében, kerelnie, különben közönségé' bizodalmat előbbutóbb vissza idezhellenül elveszti.

Az *Ismerető*, minátn a' pesti vízszánt leirta, egy „*Földhí-graphia*” hazafiatlank, melynek tartalma alig fogna olvasónak csapások' következtében eszedéni a' ide szóról szára: „Mi is ily a' jót 's hasznost ápolni szoktak, méltóztatnak legutóbb is e' most *könnyűség* énnegyetek postán küldve 2 pengő forintért já-kepen a' szenedvét? az *Ismerető*”, hogy így néminemű-biztosabban küzdhesünk meg a' meg folytonosan fenyegető vesztékkel-kesztőségé.” Adjon az Isten a' szerény kérelemnek sok szerencsét!

A' *Rajzolatok* befojezik „*Fukardyt*,” mely vízjátékoska D-mj—m által van R** után közölve. (Kik lehetnek ezek az urak?)

A' *Regelő* és *Honművész* társa hosszú, falusi estéken igen kényelmes és kedvelőit olvasmány; a' vássott írású városi mulassa magát a' divatképekkel, vagy olvasva meg a' vidéki szék előadásokról szóló közleményeket. Most is (Honn. 24.) árulok referatód találati *Kistestületi Kistestületi* László, uj, ily ezüni fordímanáyról: *Lisardo* a' *tűzárca*cs, vagy: a' *látha-tatlanok* *Korokban*, egy előjátékkal, — mely darab a' múlt hónapban Kassán adott, 's melynek néhány hirdetménye arany betűkkel volt nyomra. —

A' *Társalkodó* 23-dik számában *Kazinczy* Gábor elég kegyes, e' szemle' irójának személyével is bíbelődni. Közönmű nek, hogy engemet, ambar lánta e' szemlében *alacsonyokdram*, *tisztelet*; közönmű, magam' és munkatársaim' nevében, kiknek mindenike, az én tudomra, több *bebizonyított* literatúri érdem-mel és tehetséggel bír, mint K. ur, hogy egyet keltől az utóbbiak közül *pygmaeusoknak* nevez (minek kell ekkor K. G. urat nevezünk?) ; hanem e' tartozó közönséget után azt kell mondanom K. urnak, hogy ha neki, az eddigi documentumok szerint minden tapasztalás, dolog-és világisméret nélkül való embernek, van bizonyos, eleven épült politikai 's literatúri hite és meggyő-ződése: van bizonyosan nekem is; és hogy, valahányszor e' szemle' alatt az én nevem állott vagy álland, az mindannyiszor az én legbensőbb 's legtisztább meggyőződésünnek közvetlen ki-folyása.

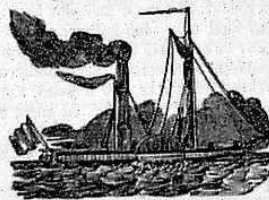
A' *Hasznos Mulatások* most már egészen a' *bersélyig*, vagyis *noellig*, szóval, a' művészi elbeszélést felemelkednek. Azonban nem vetik meg az apróságokat sem. Így a' 22—23-dik számból megtanuljuk, hogy a' *Schinder*, igazság szerinti, magyará: *surka*.

A' *Nemzeti Társalkodó* folytatja *Kemény Zsigmond*' érte-kezését a' mohácsi veszedelem' okairól. — A' *Vasárnapi Uj-ságra*, vagyis inkább *Brassai* urnak amaz ismeretes nyilatko-zására nézve: „Ezzel is hasonlítottunk Kamcsatkához”, egyik kolozs-sári jókarónak arra figyelemzet, hogy a' brassai Mulatónak e' kifejezést korholó cikkelye későbbben jelent meg, mint a' Vasár-napi Ujságnak az is nem írottak nyilatkozatát igazolása, 's hogy így Br. ur ezen igazlással nem a' brassai cikkely' vádja alól akart kibújni. Helyesen. Csak hogy mindegy, akárkinek vád-ja alól akarunk kibújni, ha csakugyan kibújni akarunk, 's hogy ez történt, ez az én hitem. Ennek igazolását nevezett barátunk azt hozza fel, „hogy Br. ur amaz igazlást csak akkor látá leg-először, mikor újságának egyik javítók (corrector) az papí-rosztá tevéni, ki is nyomtatta.” — Ha a' jámbor olvasó ezen elő-írást nem esik érli, hanem belőle meg is győződik, hogy Br. adást nem csak érli, hanem belőle meg is győződik, hogy Br. urnak e' kéziratában csakugyan nem volt ott az is: akkor én Br. urnak és a' felvilágosítónak csupán örvendhetek; mert különben a' ki-fejezés Br. ur részéről minden esetre igen megmondatlan volt.

A' *Mulatató* egy mutatványt közöl Pécelly magyar histo-riájából „*Kostók* (!) cím alatt egy elbeszélést a' franczia há-boru' idejéből.

CSATÓ PÁL.

A' gőzhajóknak indulás- és

érkezés-napjai április hónapban.

<i>Maria-Anna</i> , 76 löerejű:	Április 1838.
Linzből Bécsbe	4. 11. 18. 25.
Bécsből Linzbe	5. 12. 19. 26.
<i>Nádor</i> , 42 löerejű:	
Bécsből Pozsonyba	6. 13. 20. 26.
Pozsonyból Pestre	6. 13. 20. 26.
Pestől Pozsonyba és Bécsbe	6. 13. 20. 26.
<i>Árpád</i> , 80 löerejű:	
Bécsből Pozsonyba	2. 9. 15. 22. 29.
Pozsonyból Pestre	3. 10. 23.
Pestől Pozsonyba és Bécsbe	5. 11. 18. 24.
<i>I. Ferencz</i> , 60 löerejű:	
Pestől Zimona és Drenkovára	4. 20.
Drenkováról Zimona	17.
Zimónból Pestre	19.

<i>Zrínyi</i> , 80 löerejű:	Április 1838.
Pestől Zimona és Drenkovára	4. 20.
Drenkováról Zimona	9. 24.
Zimónból Pestre	11. 26.
<i>Argo</i> , 50 löerejű:	
Skela-Cladováról Glugevora	11.
Glugevórol Skela-Cladovára	13.
Skela-Cladováról Brailába és Galacba	18.
Galaczból Brailába	23.
Brailából Skela-Cladovára	24.
<i>Pannónia</i> , 36 löerejű:	
Skela-Cladováról Brailába és Galacba	24.
Galaczból Brailába	28.
Brailából Skela-Cladovára	29.

<i>I. Ferdinand</i> , 100 löerejű:	Április 1838.
Galaczból Konstantinápolyba	28.
Konstantinápolyból Galacba	23.
<i>Herczeg Metternich Kelemen</i> , 140 löerejű:	
Konstantinápolyból Trapezuntba	minden 2 héten egyszer.
Trapezuntból Konstantinápolyba	
<i>Stambul</i> , 160 löerejű:	
Konstantinápolyból Smyrnába	minden héten egyszer.
Smyrnából Konstantinápolyba	
<i>Maria Dorothea</i> , 70 löerejű:	
Dardanelláktól Salonikiba	minden héten egyszer.
Salonikiból Dardanellákba	
<i>Liliana</i> vitorlás hajó 110 tonnaterhű:	
Galaczból Odessába	minden hónapban egyszer.
Odessából Galacba	